

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ความต้องการและแนวทางการเสริมสร้าง
 ความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
 ของครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ : กรณีศึกษาบ้านนาทาง
 เมืองคุณค่า แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำชี้แจง

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบประเมินตนเองและความต้องการพัฒนาตนเองในด้านความรู้
 เกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ตอนที่ 3 แบบวัดความตระหนักในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความต้องการเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการฝึกอบรม
 เกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง

ให้เขียนเครื่องหมาย “✓” ลงในช่อง หรือเขียนคำตอบลงในช่องว่าง
 ที่กำหนดให้

1. ท่านเป็น เยาวชน เกษตรกร
2. เพศของท่าน ชาย หญิง
3. ท่านอายุ.....ปี
4. อาชีพหลักของท่าน คือ
5. นอกจากอาชีพหลักที่ท่านทำ ท่านยังมีอาชีพเสริมอื่นอีกหรือไม่
 ไม่มี มี คืออาชีพ.....
6. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่านคือ.....
7. จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัวของท่าน (รวมตัวท่านด้วย) มี.....คน
8. รายได้ต่อเดือนของครอบครัวประมาณ.....บาท (ตอบเฉพาะเกษตรกร)

ตอนที่ 2 แบบประเมินตนเองและความต้องการพัฒนาตนเอง ในด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

คำชี้แจง

ให้ท่านอ่านข้อความที่แสดงรายการความรู้ต่างๆ ในแต่ละข้อ จากนั้นให้เขียนเครื่องหมาย“✓” ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ทั้งในกรณี “ระดับความรู้” และ “ระดับความต้องการพัฒนา”

รายการความรู้	ระดับความรู้					ระดับความต้องการพัฒนา				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. ความหมายของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช										
2. ประเภทของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช										
3. ชนิดของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่อนุญาตให้ใช้และห้ามใช้ใน สปป.ลาว										
4. ผลกระทบทั่วไปของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช										
5. ผลกระทบจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มีต่อสิ่งแวดล้อม										
6. ผลกระทบจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มีต่อสุขภาพร่างกาย										
7. เส้นทางที่สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ร่างกาย										
8. ผลร้ายที่เกิดจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้าง										
9. วิธีการเก็บรักษาสารเคมีกำจัดศัตรูพืช										
10. การป้องกันตัวเองในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช										
11. การผสมสารเคมีที่ถูกต้อง										
12. การทำลายและกำจัดกล่องภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้อง										
13. การปฏิบัติตัวเองเมื่อสัมผัสหรือถูกสารเคมี										

รายการความรู้	ระดับความรู้					ระดับความต้องการพัฒนา				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
14. การปฏิบัติตัวเองก่อนการใช้ ขณะการใช้ และหลังการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช										
15. ระดับความเป็นพิษของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช										
16. การช่วยเหลือผู้ป่วยที่ได้รับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช										

นอกจากประเด็นดังกล่าวไปแล้วท่านมีความต้องการพัฒนาตนเอง
ในด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ตอนที่ 3 แบบวัดความตระหนักในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

คำชี้แจง

ให้ท่านอ่านข้อความที่แสดงรายการต่างๆ ในแต่ละข้อ จากนั้นให้เขียนเครื่องหมาย “✓” ลงในข้อที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ข้อที่	รายการข้อคำถาม	ท่านเห็นด้วยในระดับ				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1	การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชควรใช้ตามที่เพื่อนเกษตรกรแนะนำ โดยไม่ต้องอ่านฉลากก่อนก็ได้ ถ้าเคยใช้แล้วได้ผลดี					
2	หากใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชตามอัตราส่วนที่ระบุในฉลากก็ไม่จำเป็นต้องสวมใส่อุปกรณ์ก็ได้					
3	การผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้องควรใช้ไม้กวนไม่ควรใช้มือ เพราะจะทำให้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ร่างกายได้					
4	ก่อนฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชควรสวมเสื้อแขนยาว สวมหน้ากาก สวมถุงมือ และแว่นตา และแต่งกายให้รัดกุม เพื่อป้องกันสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ร่างกาย					
5	การสวมอุปกรณ์ป้องกันสารเคมีกำจัดศัตรูพืชขณะฉีดพ่นหากไม่สะดวกก็ไม่จำเป็นต้องสวมใส่ตลอดเวลาขณะฉีดพ่นสารเคมี					
6	ในระหว่างฉีดพ่นควรยืนอยู่เหนือลม เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงไม่ให้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ร่างกาย					
7	ในระหว่างฉีดพ่นสามารถหยุดพักรับประทานอาหารหรือสูบบุหรี่ได้ตามปกติโดยไม่ต้องเปลี่ยนเสื้อผ้าหรืออาบน้ำ					
8	ในระหว่างฉีดพ่นหากหัวฉีดอุดตันสามารถใช้ปากเป่าได้					
9	หลังฉีดพ่นควรอาบน้ำฟอกสบู่ให้สะอาดเพื่อชำระสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่อาจติดมาตามร่างกาย					

ข้อที่	รายการข้อคำถาม	ท่านเห็นด้วยในระดับ				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
10	หลังจากใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชแล้วไม่ควรอาบน้ำทันที เพราะอาจทำให้ท่านไม่สบายเนื่องจากเป็นไข้หวัด					
11	เสื้อผ้า หน้ากาก ถุงมือ และแว่นตา เมื่อใช้แล้วไม่จำเป็นต้องทำความสะอาดเพียงแค่ฟุ้งให้แห้งก็พอ					
12	ไม่ควรเข้าไปในบริเวณที่ฉีดสารเคมีกำจัดศัตรูพืชใน 1 ถึง 3 วันแรก เพราะอาจได้รับอันตรายจากสารเคมี					
13	สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้เสร็จแล้วควรเก็บในห้องเก็บสารเคมีโดยเฉพาะและปิดห้องให้มิดชิดพ้นจากมือเด็ก					
14	เมื่อใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชหมดแล้ว สามารถนำภาชนะบรรจุมาล้างแล้วนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป					
15	สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่เหลือและจะไม่ใช้อีกต้องนำไปใส่หลุมลึกๆ ที่มีปูนขาวรองก้นหลุมและอยู่ห่างไกล					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ของเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ

คำชี้แจง

ให้ท่านอ่านข้อความที่แสดงรายการต่างๆ ในแต่ละข้อ จากนั้นให้เขียนเครื่องหมาย “✓” ลงในข้อที่ตรงกับการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ข้อที่	รายการข้อความ	ระดับปฏิบัติจริง				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1	ท่านผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในปริมาณเข้มข้นตามที่ฉลากระบุ					
2	ท่านตรวจรูรั่วของถุงมือโดยเอาน้ำใส่แล้วบีบเบาๆ ก่อนนำไปใช้					
3	สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ท่านจะนำไปใช้ท่านใช้ไม้กวนผสมสารเคมี					
4	หลังจากที่ท่านผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชแล้วท่านปฏิบัติตนโดยล้างมือด้วยน้ำและสบู่					
5	ขณะที่ทำการฉีดพ่น ท่านระวังไม่ให้ละอองสารเคมีปลิวเข้าหาตัว อาหาร น้ำดื่ม และของที่อยู่ข้างเคียง					
6	ท่านตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือก่อนการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช					
7	ท่านอ่านฉลากจนเข้าใจคำแนะนำก่อนใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช					
8	ท่านเดินฉีดพ่นยาโดยคำนึงถึงทิศทางลม					
9	ท่านหยุดใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในขณะลมแรง					
10	ขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ท่านสวมถุงมือยางยาวถึงข้อศอก					
11	ท่านเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ในการพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยล้างและแยกเก็บออกจากเครื่องใช้อื่นๆ ภายในบ้าน					

ข้อที่	รายการข้อคำถาม	ระดับปฏิบัติจริง				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
12	ท่านป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชขณะฉีดพ่นโดยใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว ผ้าปิดหน้าและสวมรองเท้าให้มิดชิด					
13	ท่านสวมเสื้อคลุมยาวตลอดถึงข้อมือ และข้อเท้าและสวมเสื้อกันน้ำทับอีกชั้น ในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช					
14	ท่านทำความสะอาดเสื้อผ้า ชุดที่ท่านใส่ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยแยกซักต่างหาก					
15	ท่านเลือกซื้อสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มีฉลากถูกต้อง มีเครื่องหมายแสดงค่าเตือน ชื่อสารเคมี ชื่อผู้ผลิตเลขทะเบียนวัตถุ					
16	หลังจากที่ท่านฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชแล้ว ท่านอาบน้ำทำความสะอาดร่างกายทันที					
17	ท่านสวมแว่นตayangชนิดปิดหน้าแบบสนิท ใอน้ำไม่ติดกระจก หรือสวมหน้ากากที่คลุมทั้งหน้า เพื่อป้องกันสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเข้าจมูกและตา					
18	หลังจากที่ท่านใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชหมดแล้ว ท่านทำลายภาชนะบรรจุสารโดยการฝังดิน					
19	หลังจากใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเสร็จแล้ว ท่านแยกเก็บเก็บส่วนที่เหลือไว้ในโรงเก็บหรือห้องเก็บสารเคมีโดยเฉพาะ					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความต้องการเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการฝึกอบรม ความรู้ในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ

คำชี้แจง

ให้ท่านอ่านข้อความที่แสดงรายการความต้องการเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการ
ฝึกอบรมความรู้ในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ ในแต่ละข้อ
จากนั้นให้เขียนเครื่องหมาย “✓” ลงในข้อที่ตรงกับความต้องการของท่าน

ข้อที่	รายการข้อคำถาม	ระดับความต้องการ				
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
1	จัดอบรมให้ความรู้เกษตรกร โดยวิทยากร ที่เกี่ยวข้อง					
2	มีโปสเตอร์ รูปภาพ ประกอบอย่างชัดเจน					
3	มีเอกสารคู่มือความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมี กำจัดศัตรูพืช					
4	มีการสาธิตการปฏิบัติที่ถูกต้อง					
5	จัดอบรมให้มีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ					
6	จัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสนอปัญหา และแนวทางแก้ไขร่วมกัน					
7	มีการติดตามและให้คำปรึกษา ภายหลังจาก ความรู้ไปปฏิบัติจริงในพื้นที่					
8	มีการให้เกียรติความรู้ผ่านเสียงตามสาย					

นอกจากประเด็นดังกล่าวไปแล้วท่านคิดว่าควรจะมีรูปแบบหรือวิธีการจัด
ฝึกอบรมแบบใดอีกบ้าง

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการทดลองใช้รูปแบบการเสริมสร้างความรู้
 ความตระหนัก และพฤติกรรมในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของครัวเรือน
 เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ : กรณีศึกษาบ้านนาแกง เมืองคุนคำ แขวงคำม่วน
 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำชี้แจง

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ตอนที่ 3 แบบวัดความตระหนักในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง

ให้เขียนเครื่องหมาย “✓” ลงในช่อง หรือเขียนคำตอบลงในช่องว่าง
 ที่กำหนดให้

1. ท่านเป็น เยาวชน เกษตรกร
2. เพศของท่าน ชาย หญิง
3. ท่านอายุ.....ปี
4. อาชีพหลักของท่าน คือ
5. นอกจากอาชีพหลักที่ท่านทำ ท่านยังมีอาชีพเสริมอื่นอีกหรือไม่
 ไม่มี มี คืออาชีพ.....
6. วุฒิการศึกษาสูงสุดของท่านคือ.....
7. จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัวของท่าน (รวมตัวท่านด้วย) มี.....คน
8. รายได้ต่อเดือนของครอบครัวประมาณ.....บาท (ตอบเฉพาะเกษตรกร)

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

คำชี้แจง

ให้ท่านอ่านข้อความหรือประเด็นความรู้ในแต่ละข้อ จากนั้นพิจารณาว่าข้อความนั้น “ถูก” หรือ “ผิด” หรือ “ไม่แน่ใจว่าถูกหรือผิด” โดยการเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ต้องการ

ข้อที่	ประเด็นความรู้	ถูก	ผิด	ไม่แน่ใจ
1	สารเคมีกำจัดศัตรูพืช หมายถึง สาร หรือส่วนประกอบของสาร ที่ได้จากการสังเคราะห์ขึ้น หรืออาจสกัดจากธรรมชาติออกมา ในรูปของสารเคมี โดยมีไว้ใช้ในการทำลายศัตรูพืชเท่านั้น			
2	ศัตรูพืชไม่นับรวมพวกวัชพืชต่างๆ			
3	สารเคมีกำจัดศัตรูพืชแบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่ สารกำจัดแมลง สารกำจัดวัชพืช สารกำจัดเชื้อรา และสารกำจัดหนู			
4	สารเคมีเหล่านี้ 2, 4, 5 T, TEPP, DDT, Sodium chlorate เป็นสารเคมีที่ห้ามใช้ใน สปป.ลาว			
5	สารเคมีเหล่านี้ Fenobucard Glyphosate Paraquat Dichloride เป็นสารเคมีที่จดทะเบียนนำใช้ใน สปป.ลาว			
6	สารเคมีเหล่านี้ ปาลิลา เอบีที บีตาดีน เป็นสารเคมีที่นิยมใช้ในการกำจัดศัตรูพืชตามไรยาสูบ ของ สปป.ลาว			
7	สารเคมีกำจัดศัตรูพืช มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และต่อสุขภาพร่างกาย			
8	โรคหัวใจไม่เกี่ยวข้องกับการได้รับผลกระทบจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช			
9	การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีผลทำให้ระบบนิเวศน์ต่างๆ เสียความสมดุลทางธรรมชาติ			
10	การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชสามารถทำให้เกิดพิษตกค้างในพืช ดิน น้ำ สัตว์ และคน			
11	การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชไม่เกี่ยวข้องกับความคุณภาพของดิน เพราะสารเคมีโดยมากไม่ตกค้างในดิน			
12	การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชจะมีผลกระทบต่อคนน้อยกว่าสัตว์น้ำ เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่มีน้ำไม่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ			

ข้อที่	ประเด็นความรู้	ถูก	ผิด	ไม่แน่ใจ
13	สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีผลกระทบต่อระบบประสาท ระบบตับ ระบบ กระเพาะอาหาร ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย ระบบความสมดุล กับฮอร์โมนในร่างกาย และกล้ามเนื้อของผู้ใช้			
14	สารเคมีกำจัดศัตรูพืชแต่ละชนิดจะก่อให้เกิดอาการแพ้ที่เหมือนกัน			
15	ร่างกายของแต่ละคนมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อระดับการได้รับ สารเคมีแตกต่างกัน แม่นจะเป็นสารเคมีชนิดเดียวกัน			
16	พิษของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจะตกค้างในร่างกายของผู้ฉีดพ่น เท่านั้น			
17	การได้รับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเกิดขึ้นได้เสมอ แม้ว่าจะเลือกใช้ สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มีระดับความเป็นพิษน้อยก็ตาม			
18	การเก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ควรเก็บในภาชนะเดิมที่มีฉลากติด อยู่			
19	การจัดเก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืชต้องปฏิบัติตามคำแนะนำในฉลาก			
20	ในกรณีที่ไม่สถานที่จัดเก็บสารเคมีเฉพาะควรจัดเก็บสารเคมี ในที่สูงห้ามเด็กสามารถหยิบได้			
21	ควรจัดเก็บสารเคมีในที่ที่สามารถรับสัมผัสกับแสงแดดได้โดยตรง			
22	สารเคมีเหลือใช้ให้นำไปเผาหรือฝังในที่ไกลๆ เหนือแสง			
23	ถ้าไม่มีลมพัดขณะฉีดพ่นสารเคมีไม่จำเป็นต้องสวมเสื้อผ้าให้รัดกุม และมีอุปกรณ์ป้องกัน			
24	วิธีป้องกันการได้รับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ร่างกายที่ดีที่สุด ก็คือการหลีกเลี่ยงการสัมผัสสารกำจัดศัตรูพืชโดยตรง			
25	ขณะทำการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจะอยู่ในตำแหน่งใดก็ได้ แต่ต้องทำงานได้สะดวก			
26	การนำชุดที่สวมใส่สำหรับฉีดพ่นสารเคมีมาใช้ในกรณีอื่นๆ อาจได้รับพิษตกค้างได้			
27	การเข้าไปในบริเวณที่ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในระยะ 3-4 วัน หลังฉีดพ่นถือว่าปลอดภัย			
28	ช่องทางที่อาจได้รับอันตรายจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ ร่างกาย มี 2 ทาง ได้แก่ 1) ทางผิวหนัง 2) ทางการหายใจ			
29	สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ร่างกายของคนเรา ส่วนใหญ่เข้ามา ทางลมหายใจ			

ข้อที่	ประเด็นความรู้	ถูก	ผิด	ไม่แน่ใจ
30	สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ร่างกายของคนเราผ่านทางผิวหนังได้ง่ายที่สุด			
31	การเลือกซื้อสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้อง จะเลือกได้ตรงกับแมลงศัตรูพืช ไม่จำเป็นต้องพิจารณาในเรื่องชนิดของพืช			
32	การเลือกซื้อสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ควรเลือกซื้อตามคำโฆษณา			
33	วิธีการเลือกใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ดีที่สุดควรเลือกใช้ตามความจำเป็นที่ฉลากระบุ			
34	สถานที่ใช้ในการผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมควรผสมในที่มืดชื้น			
35	การผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ควรใช้ไม้หรือวัสดุอื่นกวน และควรสวมถุงมือทุกครั้งในขณะตวงหรือรินสาร			
36	การกำจัดภาชนะบรรจุสารเคมีร่วมกับสิ่งปฏิภูลสาธารณะสามารถกระทำได้			
37	ภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้เพื่อลดปริมาณขยะ			
38	ในขณะที่ฉีดพ่นผู้ฉีดสามารถสูบบุหรี่ รับประทานอาหาร ดื่มน้ำได้			
39	การปฏิบัติตนในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ไม่จำเป็นต้องอ่านฉลากทุกครั้งก่อนใช้			
40	การกำจัดภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้แล้วควรฝังกลบ			
41	วิธีหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ควรใช้ให้น้อยชนิดลงแต่เพิ่มความเข้มข้น หรือใช้ปริมาณน้อยลงแต่บ่อยครั้งขึ้น			
42	หากพบผู้ที่แพ้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเราควรแนะนำให้หยุดใช้ทันที และรีบพบแพทย์ดูอาการ			
43	ถ้าสารเคมีกำจัดศัตรูพืชกระเด็นถูกตัวหรือเข้าตาควรใช้น้ำสะอาดล้างหลายๆ ครั้ง			
44	หลังจากฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเสร็จเรียบร้อยแล้ว ควรอาบน้ำ เปลี่ยนเสื้อผ้า แล้วจึงไปทำอย่างอื่น			
45	หลังจากฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเรียบร้อยแล้ว ควรดื่มน้ำมากๆ นอนพักผ่อนสักพักแล้วจึงไปทำอย่างอื่น			

ข้อที่	ประเด็นความรู้	ถูก	ผิด	ไม่แน่ใจ
46	สามารถดูระดับความเป็นพิษของสารเคมีได้จากสีของฉลาก ภาชนะบรรจุ โดยที่ฉลากสีแดง ฉลากสีน้ำเงิน และฉลากสีเหลือง แสดงถึงความเป็นพิษร้ายแรงยิ่ง หรือความเป็นพิษร้ายแรง ปานกลาง และความเป็นพิษเล็กน้อย ตามลำดับ			
47	ในฉลากติดภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืช จะมีข้อมูลเกี่ยวกับ ระดับความเป็นพิษ อาการภายหลังจากการได้รับสารเคมี การปฐมพยาบาลเบื้องต้น วิธีการป้องกันอันตราย อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ต้องใช้			
48	พิษจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจะมีการแสดงอาการอยู่ 2 แบบ คือ พิษแบบเฉียบพลันกับพิษแบบเรื้อรัง			
49	ผู้ที่ได้รับพิษจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชแบบพิษเรื้อรัง อาจแสดงอาการ เช่น หายใจติดขัด ตาพร่ามัว มองเห็นไม่ชัดเจน วิงเวียน เป็นต้น			
50	วิธีการช่วยเหลือผู้ป่วยที่ได้รับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชทางผิวหนัง ให้รีบล้างและทำความสะอาดร่างกายทุกส่วนด้วยน้ำ และสบู่ธรรมดา ชัดถูผิวหนังบริเวณที่ได้รับพิษ จะช่วยให้สารพิษ ซึมออกจากร่างกายได้ง่าย			
51	ขณะฝนตกสามารถทำการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชได้ แต่ไม่ควรฉีดพ่นขณะลมแรง			
52	ในกรณีที่เกิดกรณีการสัมผัสสารเคมีฯ ทางผิวหนัง ให้ทำการล้างชำระด้วยน้ำสะอาดนานๆ อย่างน้อย 15 นาที รีบอาบน้ำฟอกสบู่ เปลี่ยนเสื้อผ้าที่สะอาดทันที			
53	ในกรณีหัวฉีดเกิดอุดตันสามารถใช้ปากเป่าหัวฉีดพ่นได้			
54	ระดับความเป็นพิษของสารเคมี (ระดับ 1 A และ 1 B) หมายถึง สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มีความเป็นพิษร้ายแรงน้อย			
55	ระดับความเป็นพิษของสารเคมี (ระดับ 2, 3 และ 4) หมายถึง สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มีความเป็นพิษร้ายแรง			

ตอนที่ 3 แบบวัดความตระหนักในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

คำชี้แจง

ให้ท่านอ่านข้อความที่แสดงรายการต่างๆ ในแต่ละข้อ จากนั้นให้เขียนเครื่องหมาย “✓” ลงในข้อที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ข้อที่	รายการข้อคำถาม	ท่านเห็นด้วยในระดับ				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1	การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชควรใช้ตามที่เพื่อนเกษตรกรแนะนำ โดยไม่ต้องอ่านฉลากก่อนก็ได้ ถ้าเคยใช้แล้วได้ผลดี					
2	หากใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชตามอัตราส่วนที่ระบุในฉลาก ก็ไม่จำเป็นต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันก็ได้					
3	การผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้อง ควรใช้ไม้กวน ไม่ควรใช้มือ เพราะจะทำให้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ร่างกายได้					
4	ก่อนฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ควรสวมเสื้อแขนยาว สวมหน้ากาก สวมถุงมือ และแว่นตา และแต่งกายให้รัดกุม เพื่อป้องกันสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ร่างกาย					
5	การสวมอุปกรณ์ป้องกันสารเคมีกำจัดศัตรูพืชขณะฉีดพ่น หากไม่สะดวกก็ไม่จำเป็นต้องสวมใส่ตลอดเวลาฉีดพ่นสารเคมี					
6	ในระหว่างฉีดพ่นควรยืนอยู่เหนือลม เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงไม่ให้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชพัดเข้าสู่ร่างกาย					
7	ในระหว่างฉีดพ่น สามารถหยุดพักรับประทานอาหารหรือสูบบุหรี่ได้ตามปกติโดยไม่ต้องเปลี่ยนเสื้อผ้าหรืออาบน้ำ					
8	ในระหว่างฉีดพ่นหากหัวฉีดอุดตันสามารถใช้ปากเป่าได้					

ข้อที่	รายการข้อคำถาม	ท่านเห็นด้วยในระดับ				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
9	หลังฉีดพ่นควรรอาน้ำพอกสบู่ให้สะอาด เพื่อชำระสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่อาจติดมาตามร่างกาย					
10	หลังจากใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชแล้ว ไม่ควรอาบน้ำทันที เพราะอาจทำให้ท่านไม่สบาย เนื่องจากเป็นไข้หวัด					
11	เสื้อผ้า หน้ากาก ถุงมือ และแว่นตา เมื่อใช้แล้ว ไม่จำเป็นต้องทำความสะอาดเพียงแค่ฟุ้งให้แห้งก็พอ					
12	ไม่ควรเข้าไปในบริเวณที่ฉีดสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ใน 1 ถึง 3 วันแรก เพราะอาจได้รับอันตรายจากสารเคมี					
13	สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้เสร็จแล้วควรเก็บในห้องเก็บสารเคมีโดยเฉพาะและปิดห้องให้มีฉนวนกันจากมือเด็ก					
14	เมื่อใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชหมดแล้วสามารถนำภาชนะบรรจุมาล้างแล้วนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป					
15	สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่เหลือจะไม่ใช้อีก ต้องนำไปใส่หุ้บลูมเล็กๆ ที่มีปูนขาวรองก้นหุ้บลูม และอยู่ห่างไกล					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

คำชี้แจง

ให้ท่านอ่านข้อความที่แสดงรายการต่างๆ ในแต่ละข้อ จากนั้นให้เขียนเครื่องหมาย “✓” ลงในข้อที่ตรงกับการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ข้อที่	รายการข้อคำถาม	ระดับปฏิบัติจริง				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1	ท่านผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในปริมาณเข้มข้นตามที่ฉลากระบุ					
2	ท่านตรวจรูรั่วของถุงมือโดยเอาน้ำใส่ แล้วบีบเบาๆ ก่อนนำไปใช้					
3	สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ท่านจะนำไปใช้ ท่านใช้ไม่กวนผสมสารเคมี					
4	หลังจากที่ท่านผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืช แล้วท่านปฏิบัติตนโดยล้างมือด้วยน้ำและสบู่					
5	ขณะที่ทำการฉีดพ่นท่านระวังไม่ให้ละอองสารเคมีปลิวเข้าหาตัวอาหารน้ำดื่มและของที่อยู่ข้างเคียง					
6	ท่านตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือก่อนการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช					
7	ท่านอ่านฉลากจนเข้าใจคำแนะนำก่อนใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช					
8	ท่านเดินฉีดพ่นยาโดยคำนึงถึงทิศทางลม					
9	ท่านหยุดใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในขณะลมแรง					
10	ขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชท่านสวมถุงมือ ยางยาวถึงข้อศอก					
11	ท่านเก็บเครื่องมืออุปกรณ์ในการพ่น สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยล้างและแยกเก็บออกจากเครื่องใช้อื่นๆ ภายในบ้าน					

ข้อที่	รายการข้อคำถาม	ระดับปฏิบัติจริง				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
12	ท่านป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมี กำจัดศัตรูพืชขณะฉีดพ่นโดยใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว ผ้าปิดหน้าและสวมรองเท้า ให้มิดชิด					
13	ท่านสวมเสื้อคลุมยาวตลอดถึงข้อมือและข้อเท้า และสวมเสื้อกันน้ำทับอีกชั้นในขณะฉีดพ่นสารเคมี กำจัดศัตรูพืช					
14	ท่านทำความสะอาดเสื้อผ้าชุดที่ท่านใส่ฉีดพ่น สารเคมีกำจัดศัตรูพืชโดยแยกซักต่างหาก					
15	ท่านเลือกซื้อสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มีฉลาก ถูกต้อง มีเครื่องหมายแสดงค่าเตือน ชื่อสารเคมี ชื่อผู้ผลิตเลขทะเบียนวัตถุ					
16	หลังจากที่ท่านฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชแล้ว ท่านอาบน้ำทำความสะอาดร่างกายทันที					
17	ท่านสวมแว่นตayangชนิดปิดหน้าสนิทไอน้ำไม่ติด กระจกหรือสวมหน้ากากที่คลุมทั้งหน้า เพื่อป้องกันสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเข้าจมูกและตา					
18	หลังจากที่ท่านใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชหมดแล้ว ท่านทำลายภาชนะบรรจุสารโดยการฝังดิน					
19	หลังจากใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเสร็จแล้ว ท่านแยกเก็บส่วนที่เหลือไว้ในโรงเก็บหรือห้องเก็บ สารเคมีโดยเฉพาะ					

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

**แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรม
ตามรูปแบบการเสริมสร้างความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรม
ในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ**

คำชี้แจง

แบบสอบถามความพึงพอใจ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรม
ตามรูปแบบการเสริมสร้างความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมในการใช้สารเคมี
กำจัดศัตรูพืช

คำชี้แจง

ให้เขียนเครื่องหมาย “✓” ลงในช่อง หรือเขียนคำตอบลงในช่องว่าง
ที่กำหนดให้

1. ท่านเป็น เยาวชน เกษตรกร
2. เพศของท่าน ชาย หญิง
3. ท่านอายุ.....ปี
4. อาชีพหลักของท่าน คือ
5. นอกจากอาชีพหลักที่ท่านทำ ท่านยังมีอาชีพเสริมอื่นอีกหรือไม่
 ไม่มี มี คืออาชีพ.....
6. วุฒิการศึกษาสูงสุดของท่านคือ.....
7. จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัวของท่าน (รวมตัวท่านด้วย) มี.....คน
8. รายได้ต่อเดือนของครอบครัวประมาณ.....บาท (ตอบเฉพาะเกษตรกร)

**ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรม
ตามรูปแบบการเสริมสร้างความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมในการใช้
สารเคมีกำจัดศัตรูพืช**

คำชี้แจง

ให้ท่านอ่านข้อความที่แสดงรายการต่างๆ ในแต่ละข้อ จากนั้นให้ท่านเขียน
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจในแต่ละรายการที่สอบถาม

รายการสอบถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
1. สถานที่จัดอบรมเหมาะสม					
2. เอกสารคู่มือการป้องกันอันตรายในการใช้สารเคมี กำจัดศัตรูพืช					
2.1 อ่านเข้าใจง่าย					
2.2 นำไปใช้ได้จริง					
2.3 มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์					
2.4 จัดรูปเล่ม ภาพ และตัวหนังสือได้สวยงามน่าอ่าน					
3. ระยะเวลาจัดกิจกรรมอบรมมีความเหมาะสม					
4. กิจกรรมอบรมโครงการป้องกันอันตรายในการใช้ สารเคมีกำจัดศัตรูพืช					
4.1 น่าสนใจ					
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของการอบรม					
4.3 ช่วยให้เห็นเนื้อหาสาระได้ดี					
5. เนื้อหาสาระของอบรมโครงการป้องกันอันตราย ในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช					
5.1 สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม					
5.2 สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน					
5.3 เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน					

รายการสอบถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
6. วิทยาการจัดกิจกรรมอบรมโครงการป้องกันอันตรายในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช					
6.1 จัดกิจกรรมอบรมได้ราบรื่น					
6.2 มีเทคนิคการจัดกิจกรรมอบรมที่ดี ทำให้ไม่หน้าเบื่อ					
6.3 ถ่ายทอดความรู้ได้ตรงประเด็น เข้าใจง่าย					
7. ประสบการณ์ที่ได้รับจากการอบรม					
7.1 ได้รับความรู้ครบถ้วนตามความต้องการ					
7.2 ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ได้จริง					
7.3 การเข้ารับการอบรมครั้งนี้ทำให้ตระหนักถึงอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช					
7.4 การเข้ารับการอบรมครั้งนี้ทำให้ตระหนักในการป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช					

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ